

mluví § 1300 obč. zák., kotvíci ať již v nedostatku zvláštních odborných vědomostí, ať v nedostatku náležitě k tomu pilnosti, což oboje jest po rozumu § 1299 obč. zák. od advokáta požadovati, právě, že se přiznává veřejně k svému povolání jako advokát. Odvolací soud zjistil, že žalobkyně ukázala žalovanému oba dopisy firmy K. ze dne 9. června 1925 a ze dne 25. července 1925. V dopisech těch žádala firma K. žalobkyni, by jí zaplatila zavčas do dne 13. srpna 1925 první splátku z pohledávky, přihlášené do vyrovnání penízem 151.533 Kč 99 h činící 6.061 Kč 32 h, upozorňovala ji, že jí hrozí, nebude-li splátka dodržena, nebezpečí obživení celé pohledávky, a upozorňovala také, že to, co jí snad bude vyplaceno ministerstvem Národní obrany, slouží ke krytí schodku ve vyrovnacím řízení. Obsah těchto dopisů nemohl žalovaného jako praktického právníka po jejich bedlivém pročetí nechati v pochybnosti o tom, že jedinou správnou radou, kterou měl za tohoto stavu věci dáti žalobkyni, svěřivší mu, jakž zjištěno, již před 15. červencem 1925 provedení jejího soudního vyrovnání, byla rada, by zaplatila žalobkyně firmě požadovanou kvotu hotově v udané výši do poskytnuté lhůty. Vždyť podle obsahu dopisů těch žádala firma na žalobkyni zaplacení kvoty (rozumí se hotově), takže praktický právník nemohl míti pochybnosti o tom, že nebylo důvodu pro postup podle § 1425 obč. zák. Že žalovaný ostatně jako praktický právník obsah dopisů těch také tak vykládal, vyplývá z vlastního přednesu žalovaného, neboť v žalobní odpovědi praví sám, »že upozornil žalobkyni výslovně, že by nemělo účinku deponovati u soudu doplatek pro firmu Jindřich K., neuznává-li firma ta soudní deposici vůbec«. Tím projevil žalovaný nejlépe sám, že mu bylo z oněch dopisů firmy K. jasným, že složení splatné kvoty k soudu nemohlo míti účinek placení, leč že by byla firma K. snad se složením souhlasila. Pakli by byl žalovaný přes tento názor, jehož byl podle vlastního přednesu a k němuž na základě právnických znalostí a po bedlivém pročetí uvedených dopisů měl dospěti, nařídil žalobkyni, jak tato tvrdí, aby složila kvotu pro firmy K., T. a F. k soudu, nešlo by na jeho straně o pouhý pochybený právní názor, nýbrž šlo by, jak to správně vystihl odvolací soud, o nedopatření podle § 1300 obč. zák., za něž by mu bylo zodpovídati. Napadené usnesení hoví tudíž zákonu, a jest s ním souhlasiti.

Čís. 9070.

Služební požitky zaměstnanců československých státních drah.

Přednostenský přídavek jest vedlejším, nestálým požitkem, poskytovaným jen na dobu individuálního služebního použití k určité službě, a jest vždy odvolatelným. Totéž platí o přídavku za opotřebení stejno-kroje.

(Rozh. ze dne 27. června 1929, Rv I 1451/28.)

Žalobce, správce železniční stanice v L., domáhal se na československém státu zaplacení přednostenského přídavku a přídavku za opo-

třezení stejnokroje. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Především jest přihlédnouti k právní povaze nároku vymáhaného žalobou. Pro posouzení této otázky jsou rozhodnými předpisy §§ 40, 67 a 68 služebního řádu a §§ 28 a 33 požitkového regulativu. Z těchto předpisů plyne, že žalobcem uplatňovaný nárok není zaručeným právem žalobcovým ve smyslu ustanovení §§ 40 sl. řádu, nýbrž že jde o vedlejší požitky jakožto odměny za individuální výkony a za zvláštní použití jakož i o náhradu za nucené používání a opotřebení stejnokroje. Vyplácení těchto přídavků bylo tedy vázáno na skutečný výkon dopravní služby a bylo kdykoliv odvolatelné. Jest proto úplně nerozhodné, kdy žalobce byl na místo správce v L. jmenován, a nemůže z toho, že se jmenování to, jak jest mezi stranami nesporné, stalo již dne 30. září 1922, pro stanovisko žalobcovo nic býti vyvozováno. Proto veškeré vývody odvolatelovy ve směru tom jsou právně úplně bezvýznamné. A poněvadž žalobce sám doznává, že při skutečném nastoupení služby v L. až dne 13. února 1923 byl vyrozuměn, že mu přídávky ony vypláceny nebudou a poněvadž i výnosem ředitelství státních drah bylo vyplácení požitků těch pro správce stanice L. odvoláno, jest podle názoru odvolacího soudu již z toho důvodu nárok žalobcův úplně bezdůvodným, bez ohledu na to, zda konal žalobce jako správce stanice L. službu dopravní čili nic. Výtka, že prvý soud nezhodnotil plně výnos ředitelství státních drah ze dne 12. května 1924, poukázav na výnos téhož ředitelství ze dne 11. února 1923, čís. 155-V-23, ač právě výnos ten byl oním výnosem zrušen, jest bezdůvodná. Ve výnosu ze dne 11. února 1923 bylo výslovně uvedeno, že řečené přídávky nemají býti správci stanice v L. vypláceny, kdežto ve výnosu ze dne 12. května 1924 klade se důraz na to, že těm správcům stanic, kterým se dosud přídávky vyplácejí, mají se vypláceti i na dále až do dalšího rozhodnutí min. železnic. Z tohoto výnosu nemůže žalobce vyvozovati nárok na vyplácení přídavků, an se výnos ten jeho vůbec netýká, jelikož mu ony požitky nebyly vypláceny. Neměl-li tedy žalobce na vyplácení přídavku nárok ze zákona platového a nebyly-li mu přídávky ty zaručeny při nastoupení služby v L., nýbrž byl-li dokonce výslovně upozorněn, že mu nebudou vypláceny a dodatečně na tomto stavu ke změně nedošlo, posoudil prvý soud jak po stránce skutkové tak i právní věc zcela správně, zamítнув žalobu. Z okolnosti žalobcem tvrzené, že mu bylo při předávání stanice L. vrch. revidentem H-em slíbeno, že mu bude paušál vrácen, nemůže žalobce, i kdyby to byla pravda, nic pro oprávněnost žalobního nároku vyvozovati, ježto by tu šlo o projev soukromého názoru onoho úředníka, nikoliv o závazné prohlášení úřadu, a při posuzování otázky, zda žalobci přísluší přídávky, jest soukromý názor úplně nerozhodný. Avšak i otázku, jež by se mohla naskytnouti, zda žalobce měl nárok na přídávky podle stavu, jak se vyvinul, konal-li vůbec práce, za něž byly přídávky vypláceny, jest zodpověděti záporně. I když žalobce konal některé práce, jak tvrdí, které jest posuzovati za úkony spadající do dopravní služby, nelze z toho usuzovati, že konal službu dopravní ve smyslu §§ 33

požit. regulativu, an byl z ní výslovně sprostěn a služba ta přenesena na jiné orgány, jakž bylo prvním soudem bezvadně zjištěno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání snaží se mylně z předpisu § 33 požitkového regulativu dovoditi, že jím byl přednostům výkonné dopravní služby přiznán zvláštní služební přídavek (přednostenský) neodvolatelně a bezpodmínečně. Při tom však přezírá, že dovolávaný § 33 požit. reg. neupravuje vůbec povahu tohoto přídavku, nýbrž určuje jen jeho výši. Právní povahu tohoto přídavku posuzuje správně napadený rozsudek podle ustanovení § 68 služebního řádu pro zaměstnance čsl. stát. drah, z něhož ve spojitosti s § 67 služ. řádu lze zcela zřetelně poznati, že přednostenský přídavek je t. zv. vedlejším, nestálým požitkem (srv. § 43 (2) služ. ř.), který cituje § 67 služ. řádu a § 44 služ. ř., přiznaný určitým železničním zaměstnancům vedle stálých, zaručených (§ 40 (3) služ. ř.) služebních požitků a že přednostenský přídavek jako přídavek věcný jest ve skutečnosti odměnou za zvláštní použití ve službě, kterážto odměna se podle § 68 služ. ř. poskytuje jen na dobu individuálního služebního použití k určité službě a jest vždy odvolatelná. Právě tato odvolatelnost přídavku, služebním řádem výslovně stanovená, vylučuje žalobcem tvrzený bezpodmínečný a neodvolatelný nárok na tento přídavek. Že se žalobce nepodrobil předpisům služebního řádu, ve sporu ani netvrdil a musí tudíž i důsledky jeho předpisů trpěti. Vše to, co uvedeno o t. zv. přednostenském přídavku platí obdobně i o druhém přídavku, žalobou vymáhaném, za opotřeбенí stejnokroje (§ 28 požit. reg.), který jest závislým na předepsané povinnosti nositi stejnokroj při výkonu služebním (§ 30 služ. ř. a výnos min. železnic ze dne 18. června 1921, čís. 15.096). Odvolala-li tedy železniční správa výnosem ředitelství státních drah Praha-jih ze dne 11. února 1923 oba přídávky pro správce stanice v L., což žalobci bylo oznámeno i při nastoupení služebního místa v L., jednala v mezích § 68 služ. ř. jí vyhrazených práv. Bylo však též zjištěno, že novou zjednodušenou úpravou dopravní služby na místních drahách byla omezena i služba správce stanice v L. v podstatě na službu komerční, administrativní a účetní ve smyslu čl. XVII třetí odstavec předpisů min. železnic pro zjednodušenou výpravu vlaků, který stanoví, že staniční personál obstarává samostatně jen věci komerční a administrativní, s kteroužto službou není ani spojena povinnost k nošení stejnokroje. Měla tedy železniční správa pro své opatření i podstatný důvod věcný. Jest proto nerozhodno, zda žalobce i po převzetí služby správce stanice v L. konal některé služební úkony, které podle dovolacích vývodů bylo by lze povýšiti na výkon dopravní služby ve smyslu předpisů čl. I druhý odstavec dílu I všeob. ustanovení o službě dopravní, když železniční správa použila svého práva v § 68 (1) služ. ř. jí vyhrazeného k jednostrannému odvolání obou sporných přídavků, aniž byla povinna odvolání jich zvláště odůvodniti. Posuzuje-li se souzená věc s tohoto

právního hlediska, nemá pro řešení sporu podstatného významu, zda některé služební úkony žalobcem označené měly povahu služby dopravní. S tohoto právního hlediska nebyla důležitou ani okolnost, že žalobce byl sice ustanoven správcem stanice v L. již 30. září 1922, an ve skutečnosti službu tuto nastoupil až 15. února 1923 a byl o odvolání obou přídaveků vyrozuměn. Oprávnění železniční správy k jednostrannému odvolání zmíněných přídaveků nevyklučovalo ovšem nikterak, že by nemohly později býti přiznány žalobci. Napadený rozsudek jest po právní stránce bezvadný.

Čís. 9071.

I v případě postihu podle § 47 směn. zák. jest dlužník v důsledku potvrzeného vyrovnání osvobozen od postihu spoludlužníka.

Vyrovnací dlužník není povinen ať přímo ať postihem platiti na dluh více než kvotu, pokud ovšem vyrovnání nebylo neplatným nebo neúčinným.

(Rozh. ze dne 27. června 1929, Rv I 961/29.)

Žalobce se zaručil bance za žalovaného a akceptoval za tím účelem směnky zajišťující úvěr žalovaného. Zbytek úvěru 17.000 Kč zažalovala banka proti žalobci i žalovanému, žalobce byl ve všech třech stolicích odsouzen k zaplacení 17.000 Kč, jež bance též zaplatil. Na to vymohl si žalobce proti žalovanému jako přijateli směnky směnečný platební příkaz na 17.000 Kč. Žalovaný namítl najmě, že se vyrovnal se svými věřiteli na 30% a že měl býti proto jeho podpis na směnce vyškrtnut. První soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a uložil prvému soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Opodstatněna jest výtku nesprávného právního posouzení co do námítky, že se žalovaný se svými věřiteli vyrovnal na 30% a že proto jeho podpis na směnce měl býti vyškrtnut, že tuto námítku může vznést proti každému směnečnému věřiteli, ani všichni jsou povinni ke škrtnutí jeho podpisu na směnce. Podle § 53 druhý odstavec vyr. ř. jest dlužník v důsledku potvrzeného vyrovnání osvobozen proti rukojmím a jiným osobám oprávněným k postihu. Takovou osobou jest i spoludlužník, třeba směnečný, a třebaže se postih uplatňuje směnečně podle § 47 sm. zák. Prvý soud námítku zániku postižního nároku vyrovnáním vyvrací tím, že žalobce přihlásil k vyrovnání žalovaného jen pohledávku 150.000 Kč, nikoli též dalších 70.000 Kč, jichž se týče směnka žalobní, a že žalobce byl odsouzen, by na ni zaplatil 17.000 Kč, dávno po vyrovnání. Výtku, že první soud nepřihlédl k tomu, že následkem vyrovnání žalovaného